

FORSIDEILLUSTRASJON

Elisabeth Moseng

REDAKSJON

Ansvarlig redaktør:

Ellen Beate Dyvi

Vitenskapelige redaktører:

Nils Roar Gjerdet

Jørn Arne Aas

Redaksjonssjef:

Kristin Aksnes

Redaksjonsråd/Editorial Board:

Linda Z. Arvidsson, Ellen Berggreen, Morten Enersen,

Jostein Grytten, Anne M. Gussgard, Anne Christine

Johannessen, Sigbjørn Løes, Nils Oscarson,

Nina J. Wang, Marit Øilo

Redaksjonskomité:

Jon E. Dahl, Anders Godberg, Malin Jonsson,

Kristin S. Klock, Anne Rønneberg

ABONNEMENT

For ikke-medlemmer og andre abonnenter:

NOK 2 150,-

ANNONSER

Henv. markedsansvarlig Eirik Andreassen,

Tlf: 977 58 527

e-post: annonse@tannlegetidende.no

TELEFON OG ADRESSE

Haakon Vils gate 6,

PB 2073, Vika, 0125 Oslo

Tlf: 22 54 74 00

E-post: tidende@tannlegeforeningen.no

www.tannlegetidende.no

UTGIVER

Den norske tannlegeforening

ISSN 0029-2303

Opplag: 7050, 11 nummer per år

Parallellpublisering og trykk: 07 Media

Grafisk design: 07 Media

Fagpressens redaktørplakat ligger til grunn for utgivelsen.

Alt som publiseres representerer forfatterens synspunkter.

Disse samsvarer ikke nødvendigvis med redaksjonens eller

Den norske tannlegeforenings offisielle synspunkter med

mindre dette kommer særskilt til uttrykk.

PRESSENS
FAGLIGE UTVALG

TRYKT I
NORGE
NO. 1470

Fagpressen
OPPLAGSKONTROLLERT

ALLSJERKERET
TRYKKE-
OG MEDIA - 2041 0250

Koronaens ringvirkninger

Foto: Kristin Aakley

Ringvirkninger er virkninger som brer seg i stadig videre kretser, som ringer i vann. Ordet er nøytralt. Det benevner noe som skjer som følge av at noe annet er inntruffet. Det som skjer, både i utgangspunktet og som følge, kan være enten positivt eller negativt for den eller de som blir berørt.

Koronaviruset har mange ringvirkninger, og vi hører om stadig nye, og stadig flere. Det berører den enkelte, familier, aldersgrupper, yrkesgrupper, bransjer, nasjoner og verdensdeler. Hele verden er berørt. Og tendensen er at de som hadde det verst fra før rammes hardest.

Det er vanskelig å gi et helhetlig bilde, når det skjer noe over alt og på alle nivåer, både i det norske samfunnet og i verden.

Det er vanskelig å gi et helhetlig bilde, når det skjer noe over alt og på alle nivåer, både i det norske samfunnet og i verden.

Kanskje et øyeblikksbilde kan fungere. Hva skjer akkurat nå, i den virkeligheten jeg tar inn, her og nå, og idet lederen til denne utgaven av Tidende blir til. På et hjemmekontor, med en litt stusselig følelse av å være isolert. Jeg savner kontoret og kollegene mine. Og jeg er heldig, for jeg skal dit i morgen.

Akkurat idet jeg sitter og skriver dette kommer nyheten om at antallet barneekteskap er økt kraftig, som følge av koronapandemien. Det er 1. oktober, og 25-årsdagen for Beijing-erklæringen, der 189 land forpliktet seg til å redusere vold mot kvinner. Unge jenters fremtid så lysere ut.

2020 ble imidlertid året som satte den gode utviklingen flere år tilbake i tid. Ifølge Redd Barna står verden overfor den største økningen i barneekteskap på 25 år.

Problemets kjerne er stenging av skole- ne. Før mars 2020 gikk ni av verdens ti barn på skole. Etter korona var ni av ti barn ute av skolen, ifølge Redd Barna. Isolasjonen er spesielt skadelig for unge jenter.

Korona startet som en helsekrise, som raskt kastet millioner ut i fattigdom, fordi de mistet jobben. Foreldre som ikke lenger har penger til mat må sende barna ut i farlig barnearbeid eller gifte dem bort, for å få én munn mindre å mette. Fattige land har ikke velferdsordninger. De må finne andre måter å overleve på. Å gifte bort unge jenter er en av de skadelige skikkene vi ser en kraftig økning i, melder Redd Barna.

Langt unna denne virkeligheten er ringvirkningene vi skriver om i Tidende denne gangen. Sykehjelpsordningen for tannleger er et betydelig velferdsgode for yrkesgruppen, som det kan bli endringer i, som følge av pandemien. Det er ingen dramatik i det. Og det blir kanskje noen nedjusteringer i hva en kan få utbetalt hvis sykdom inntreffer, for å bevare balansen i regnskapet. Ingenting er foreslått eller vedtatt ennå. Det er et styre som følger utviklingen nøye, for å sikre at den gode ordningen bevares, med en sunnest mulig økonomi.

Hvis vi går til de vitenskapelige artiklene vi har i denne Tidende-utgaven, ser vi at forekomsten av kjevebrudd kan gå ned når skjenketidene på utesteder reduseres. Dette er ikke målt nå i det siste, og artikkelen beskriver ikke tiden etter mars 2020. Det er bare nærliggende å trekke en parallell, og forestille seg hva som kan bli en følge av reduserte åpningstider for alkoholserving, også nå, i forbindelse med korona. Hvis det har skjedd tidligere, kan det skje nå også, som følge av den aktuelle situasjonen. Det er i så fall en positiv ringvirkning. Jeg avslutter med det.

Ellen Beate Dyvi
Ansvarlig redaktør